

Josep Bayerri Raga
periodista

Homenatge

El meu redors del gandesà Joan Grijalbo

La lectura de l'escrit d'Emigdi Subirats sobre Joan Grijalbo m'ha fet recuperar la memòria de la meua relació amb aquest destacat personatge de casa nostra. L'any 1988 jo era secretari de Formació i Cultura de la UGT de Catalunya, com a tal vaig ser encarregat d'organitzar els actes commemoratius del centenari de la fundació de la UGT que, com és conegut, va tenir lloc a Barcelona el 12 d'agost de 1888. Alguns actes es varen realitzar a Madrid i a altres indrets de l'Estat, però els centrals foren a Barcelona per raons òbvies. A banda d'organitzar activitats, conferències i exposicions arreu de Catalunya, vaig promoure tres iniciatives especials: la creació d'una fundació que portaria el nom de Rafel Campalans, la recuperació de la

memòria dels sindicalistes del CADCI que moriren durant els fets d'octubre de 1934 (Jaume Compte, Manuel González Alba i Amadeu Bardina) i l'homenatge a antics ugetistes de temps de la República.

Joan Grijalbo Serres havia estat dirigent del sindicat de banca de la UGT i membre del Consell de Treball, havent ocupat diversos càrrecs al govern de la Generalitat republicana. Exiliat primer a França i després a Mèxic, va continuar treballant per la causa de la llibertat i per Catalunya a més de dedicar-se als negocis i crear una gran empresa editorial. Era, doncs, una de les persones a qui calia homenatjar. Després de contactar amb ell, vaig anar a visitar-lo al seu despatx i en sentir-me parlar digué: "Sou tortosí?"

Així, ni ebrenc, ni cap altre subterfugi: tortosí. I en respondre-li afirmativament continuà: "Jo també ho sóc, vaig néixer a Gandesa". No cal ni dir que la conversa fou llarga i animada, malgrat la gran diferència d'edat; ell tenia aleshores 77 anys i jo 43. Encara vaig visitar-lo una segona vegada per animar-lo a col·laborar en iniciatives tant amb el sindicat com amb la seva terra. A la UGT sí que ens va ajudar aportant-hi un important lot de llibres per a la biblioteca que estava posant en marxa a la nova seu de la rambla de Santa Mònica. Pel que fa al suggeriment que vaig fer-li de crear o dotar una biblioteca a Gandesa, no sé com va quedar.

Una part significativa dels actes del centenari se celebraren a la ciutat de Mataró per haver estat

el primer nucli territorial d'UGT fora de Barcelona. El 24 de novembre de 1988, a la sala de sessions de l'ajuntament, va pronunciar una conferència l'historiador Josep Termes i després es lliuraren diplomes d'homenatge a sis sindicalistes històrics, entre els quals hi havia Joan Grijalbo. No es va quedar al sopar, s'excusà per la seva edat. Vaig acompanyar-lo fins al cotxe, anava amb un cotxe gran –crec que un Mercedes– amb xofer, cosa que algun pseudosindicalista pallasso d'aquests que viuen amb l'esquena dreta va criticar dient-me: "¿a quien le has dado un diploma?". Quedàrem que el visitaria, però ja no ens tornàrem a veure més. A dia d'avui em sap greu no haver burxat en la seva memòria de ben segur tan rica d'experiències.